

Kæm e kongen?

En undersøkelse av kjønnskonstruksjoner i NRKs sportsrevy

Petter Remen Hanssen

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, Trondheim

Publicerad på Internet, www.idrottsforum.org/hanssen130529,

(ISSN 1652-7224), 2013-05-29

Copyright © Petter Remen Hanssen 2013. All rights reserved. Except for the quotation of short passages for the purposes of criticism and review, no part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without the prior permission of the author.

Kvinnornas situation i det skandinaviska samhället, liksom på andra håll i västvärlden, har förbättrats dramatiskt under de senaste 100 åren, och inte bara i formella hänseenden – rösträtt, rätt till egendom, etc. De praktiska uttrycken för denna så kallade kvinnofrigörelse är många; förvärvsfrekvensen är ett tydligt sådant uttryck, andelen kvinnor i högre utbildning ett annat. Också inom idrotten syns förändringen, till exempel i andelen kvinnor bland medlemmar, utövare, tränare och ledare inom föreningsidrotten. Och det är lätt att låta sig förledas av vissa yttre, synliga uttryck för jämställdhetsutvecklingen; men hur ser det ut i lönekuverten? Hur ser det ut med resursfördelningen mellan könen inom idrotten, till exempel attraktiva träningstider på planer och i hallar? Och hur ser det ut i medias rapportering av kvinnors idrottsaktiviteter och prestationer i förhållande till männens? Den jämställda ytan krackele- rar när vi detaljstuderar jämställdhetens olika problemområden. Genom inte minst en rad norska mediestudier vet vi att kvinnoidrott är groteskt underrapporterad i traditionella sportmedier, och Petter Remen Hanssen ville tränga djupare in i den problematiken och se hur konstruktionen av kön påverkas av att män sitter vid spakarna i medieproduktionen. I artikeln här intill presenterar han den studie som låg till grund för hans bacheloruppsats i idrotts- och samhällsvetenskap vid NTNU i Trondheim.

PETTER REMEN HANSSEN avslutar sin masterutbildning i medier, kommunikation och informationsteknologi under 2013. Han har lång erfarenhet som journalist, huvudsakligen inom sport. Han har tidigare också spelat handboll på högsta nivån i Norge, samt fotboll i flera år. Är intresserad av medierelationer, träning och kreativitet på alla plan.

Innledning

Er man bevisst på hva man faktisk ser på fjernsynet, og oppbyggingen av det? For oss er det vel det samme, bare det er sport? Kanskje, kanskje ikke. Uansett er det deler som bør få mer oppmerksomhet, og derfor har jeg valgt å se nærmere på kjønnsaspektet.

Det er ingen tvil om at media har en enorm innflytelse på samfunnet i dag. Det er media som former hvordan vi ser på sport, og hva vi vet om sport generelt, og spesielt kvinneidrett. Med det har media en slags symbolsk makt over hva vi objektivt skal mene og tro, fordi mye av det vi vet eller blir informert om, så kommer en stor del av gjennom media (Hovden & Hindenes, 2010).

Det er kanskje ingen hemmelighet at menn får det meste av spalteplassen. Men hvordan blir kjønn fremstilt? Kan det være noen forskjeller i konstruksjonen av kjønn? Det skal jeg prøve å finne ut gjennom en analyse av NRKs sportsrevy i 2010.

Problemstilling

Med mediene som hovedkilde for informasjon vil de være en viktig referanse for hva vi vet, tror og hører på. TV har en såpass stor innflytelse på oss at det kan bestemme hvilke forestillinger vi har om forskjellige temaer. Mediene gir oss en følelse av hva som er «normalt», og hva som ikke er det. Når det gjelder idrett i media så skapes det en oppfatning av sport som en maskulin sfære. Grunnen til dette er at det ytres hovedsakelig store deler plass til herreidrett, og mindre til kvinneridrett (Sæter, 2005). Men det er ikke bare antall innslag som teller. Man bør se nærmere på andre faktorer som har påvirkning på hvordan vi ser på kvinneidretten. Hvordan blir det feminine fremstilt i en maskulin dominert sportsverden? Selv om antall innslag er veldig skjev så er det også interessant å se på hvordan kvinner og menn blir representert, både verbalt og visuelt.

Jeg har derfor valgt å sette denne problemstillingen:

- Hvordan konstrueres kjønn i NRKs sportsrevy?

Jeg vil gjennom denne problemstillingen undersøke om det er systematiske forskjeller i på hvilken måte mann og kvinneidrett dekkes, og se på hvordan kjønn konstrueres i sportsrevyen til NRK.

NRKs Sportsrevy

Sportsrevyen har vært en del av TV-skjermen siden åpningen rundt 1960. Hver søndag har NRK gitt det norske folk sport fra ukens begivenheter. Innholdet er variert, der det kan være enkle resultatoppsummeringer til lengre portretter.

Gjennom hele 2010 hadde NRK gjennomsnittlig 670000 seere for sportsrevyen. Den mest sette sportsrevysendingen var 7.mars, og hadde 991000 seere (Tolonen, 2011). Det betyr at det er den mest sette sportsendingen vi hadde på norsk TV i 2010. Det gjør analy-

sen min bare mer interessant, siden det betyr at sendingen når ut til nærmere 1/5 av befolkningen.¹

Teori

I første del av teorien vil jeg presentere noen historiske blikk om kjønn og idrett. Sammen med dette vil det også være teori om forholdet mellom media og idrett, samt noe tidligere forskning som har blitt gjort rundt idrett, kjønn og medier. I den andre og tredje delen vil jeg gå nærmere inn på hva maskulinitet og feminitet er, og hvilken betydning dette har vært, og har, til idretten.

Kjønn, idrett og media

En kjønnsrolle består av summen av de kravene og forventningene som er knyttet til å være gutt, mann og å være jente og kvinne i et samfunn (Loland, 2007). I kjønnsforskning er dette heftig debattert. Er kjønn bare medfødt, eller er det også sosialt konstruert? Med mediens posisjon i dagens samfunn, så vil de være sentrale for hvordan kjønn blir sosialt konstruert. Gerd von der Lippe (2010) sier at i dagens medier er det et helt sentralt nettverk i konstruksjon av godtatte og marginale måter å gjøre seg til mann og kvinne på i en global verden. Det er også noen medieforskere som hevder at sosiale hendelser blir sosiale realiteter først når de blir presentert i mediene. Dermed kan i så fall konsekvensen bli at medietekster som ikke kommer ut får en negativ bismak, og ikke anses som like verdifullt (Loland, 2007).

Media og idrett henger nært sammen. Forskningsfeltet rundt idrett, kjønn og media er relativt nytt, da det først kom i gang på slutten av 70-tallet. De seneste tiårene har det, fortrinnsvis i USA, oppstått et relativt omfattende forskningsfelt som har produsert kritiske analyser av mediert sport sett i lys av et kjønnsperspektiv (Rogvin, 2010). Mediene bruker enormt mye penger og sendetid på idretten hvert år. I 1994 utgjorde sportsendingene 18,5% av programtilbudet til NRK, mens nyheter utgjorde bare 8,7% (Sæter, 2005). Med så mye ressurser brukt på idrett er det viktig at kanalen får TV-seere. Om programmet er en suksess eller ikke avgjøres av antall TV-seere, og om det tilrekker det «rette» publikum i forhold til hva annonsørene er interessert i. Det er derfor viktig at kanalen gir folket det de vil ha slik at de kan tjene på det. Dette har gjennom mediehistorien gått utover idrettsdekningen av kjønn, der kvinner har kommet desidert dårligst ut (Sæter, 2005).

De fleste studier finner at kvinner får mindre enn 10% av plassen i aviser eller i dekning av sport på TV. Elektronisk media ser ut til å marginalisere kvinneidrett enda mer enn aviser. For eksempel, om papiraviser kommer opp i 14% dekning av kvinner, så kan TV komme ned i 5%, og noen ganger under dette (Hovden & Hindenes, 2010). Thomas Karlson (2007) har gjennom sin masteroppgave gjort en kvantitativ undersøkelse av Rosenborg og Trondheims Ørn i norsk massemedia. I analysen tok han for seg tre nettaviser i form av Adressa/Aftenposten (er slått sammen fordi de har samme fotballweb, og derfor så å si de

¹ Tolonen, 2011 – Data fra NRK, formidlet personlig av analysesjefen

samme sakene) og VG. Med sine 326 saker totalt for menn, og 17 for kvinner, fikk herrefotball 95.04% dekning i antall saker. 52.31% av sakene til herrene fokuserte på personifisering, mens det var 43.94% hos kvinner. Personifisering kan enkelt sies å være når person er viktigere enn sak. Her må man huske at det er enormt mye flere saker som omhandler menn i forhold til kvinner, og at man definerer personifisering ulikt (Karlsen, 2007).

Det er likevel noen unntak her i landet også. Kvinnelandslaget i håndball har hatt gode dekninger i Norge. Da de norske kvinnene vant EM-gull i 1998, fikk de 40% av deknin-gen på sporten i Dagbladet mens konkurransen forgikk, mot 23% ski og bare 11% fotball. Under EM i 2004, da jentene igjen tok EM-gull, var håndballdekningen 29%, Ski 26% og fotball 25%. Det var først i 2006, da kvinnene igjen tok gull, at de ikke tok opp mer plass enn de tre andre idrettene. Dette kan ha noe med at om du er en suksessfull idrettsutøver, uansett kjønn, hender det ofte at kjønnsperspektivet blir satt til siden. Spesielt under store internasjonale begivenheter vil nasjonalismen spille inn. Da har media mer fokus på nasjonalitet, istedenfor utøver og kjønn (Hovden & Hindenes, 2010).

En annen faktor som bør nevnes her når det gjelder kjønn, idrett og media er deltagelsen til kvinner gjennom idretthistorien. Dette kan vises gjennom deltagelse i de olympiske leker, som er et godt eksempel på den jevne stigningen hos kvinner. I lekene mellom 1908 og 1965 var under 10% av deltakerne kvinner. Etter årstusensskiftet er situasjonen veldig annerledes. Av 10568 utøverne som var med under sommerlekene i Aten i 2004, var 4306 kvinner og 6262 menn (Hovden & Hindenes, 2010). Om 10% av deltakerne hadde vært kvinner i dag kunne vi forstått den skeive mediedekningen, men fra 2004 så er ikke kvinner langt bak menn. Dette viser at mediene istedenfor å ta seg av idrettsnyheter, og drive kritisk journalistikk, blir sendingene i stor grad brukt til å «bygge» idrettene som attraksjoner (Sæter, 2005). Det er en trend som fort kan gå utover kvinneidrett, siden dette er noe som blir sett på som mindre attraktivt.

Maskulinitet

Kjønn former seksualitet, seksualitet former kjønn. Det å være mann, betyr samtidig «ikke å være kvinne» (Lippe, 2010). Det sies at gjennom idrett lærer unge seg pågangsmot og initiativ. Deretter vil det lønne seg å være aktiv, målbevisst, pågående og selvstendig. Dette er egenskaper som mange regner som viktige for menn som vil ha suksess, både i arbeidslivet og privatlivet (Loland, 2007).

Menn har dominert idretten så langt historien går tilbake. Det var menn som konkurrerte i antikkens olympiske leker, det var menn som kjempet i ridderkampene under middelalderen, det var menn som utfoldet seg fysisk gjennom bryting og fekting i renessansen, og det var menn som stod bak utformingen av den moderne idretten i England på 1700 – og 1800-tallet (Loland, 2007).

Vi gjør oss til menn og kvinner hver dag, slik at gamle praksiser blir rekonstruert eller endret. Det er likevel noen måter å gjøre seg til mann på som er mer normative, godtatte og idealiserte i en kultur enn andre. Denne formen kalles hegemonisk maskulinitet. Gjennom mediepresentasjoner så er det den mest idealiserte form for maskulinitet i den vestlige verden (Lippe, 2010). Det maskuline makthegeemoniet forsterkes av idrettsmedia gjennom kvinners sammenligning med herrene og marginalisering av kvinnene, deriblant nedta-

lende beskrivelser, konstruering av kvinneutøvere i følge en ungdomsideal og presentasjon av kvinneutøvere drevet av samarbeid istedenfor konkurranse (Karlsen, 2007). Mannens dominans forsterkes videre gjennom at de fleste utøvere, trenere, dommere og andre som har høye posisjoner er menn. Sportsjournalistene er også menn, og derfor er sportsjournalistikken kjønnnet, ikke bare i innhold, men og i prosessen som produserer innholdet (Sæter, 2005). Dette vil videre forsterke og legge premisser til den maskuline måten å tenke på. Med den økte markedsstyrte mediekulturen vil bare dette øke hysteriet om kropp, sex og toppidrett (Loland, 2007).

Feminitet

Hegemonisk feminitet, i likhet med maskulinitet, er den rådende og allment aksepterte formen av feminitet eller maskulinitet som kommer til uttrykk i vårt samfunn til enhver tid, og som vi oppfatter som naturlig (Stevenson 2004:280). Når det gjelder sport så er det ofte sånn at forskere klassifiserer kvinner inn i en akseptabel feminin sport eller en ikke-akseptabel maskulin sport. Feminine idretter er ofte de som får fokus på det estetiske, mens maskuline idretter har hovedfokus på kraft, styrke og mye kroppskontakt (Hovden & Hindenes, 2010). To eksempler som setter det litt på spissen er synkronsvømming og amerikansk fotball. Synkronsvømming er en sport der bare kvinner har adgang til å konkurrere i de olympiske leker. Visuelt er dette en sport som er elegant og ser estetisk pen ut. For menn er amerikansk fotball et veldig godt eksempel på en maskulin herredrett. Det er også kvinner som driver med dette, men det er herrene sporten er assosiert med. Sporten er utrustet med store menn med beskyttelse der poenget er å bryte seg over i motstanderens sone. På veien dit kan det forsvarende lag bruke nesten alle hjelpemidler for å stoppe angrepet. Noe som bør nevnes angående denne sporten er at hvert enkelt klubb, også har en gruppe med «cheerleaders». Disse er kvinner og bruker som oftest å stå lettkledd på sidelinjen samtidig som de heier på herrelaget ute på banen.

Kvinner ble lenge utestengt fra ulike idretter fordi man mente kvinnekroppen ikke var skapt for idrett, og man var redd for hva idrett kunne gjøre med kvinner både på det fysiske og psykiske plan. Kvinnekroppen burde ikke overanstrenge, og man utviklet en spesiell kvinnegymnastikk som skulle passe kvinnekroppen. Når kvinner fikk tilgang til å delta var det i idretter som ble sett på som feminine (Rogvin, 2010).

Gjennombruddet for kvinnene i de aller fleste mannsidretter kom i 1960-1980 årene, bl.a. i langrenn (60-årene), sykling, skiskyting (80-årene) og fotball (80-årene), noe senere i kraftidretter som bryting og vektløfting, og fra 1990-årene også boksing. I dag er det få idretter og øvelser kvinner ikke har adgang til på linje med menn. Skihopping for kvinner fikk for eksempel ikke plass i OL-programmet før et par år tilbake.

En annen arena hvor kvinnene har opplevd diskrimineringer gjennom en langvarig kjønnskamp, er på fotballbanen. Historisk sett, har det vært mannen som har vært den dominerende aktøren innenfor fotball. Sentrale element som vold, ungdommelighet og folkelighet har vært sentrale i fotballens kulturhistorie (Helland, 2007). I *Idrætsboken* fra 1922 sier Per Christian Andersen at fotball er et spill for «sterke og kraftige gutter og mænd» (Helland, 2007). Denne trenden har gjenspeilet seg også i mediene. Selv om fotball er en av de mest utbredte idrettene for kvinner, som den også er for menn, så er medias opp-

merksomhet rundt begge områdene svært ulik. Fotballen er fullstendig dominert av menn i mediene. Et eksempel som kan vise dette er når Adresseavisen (Trondheim) brukte 70% av dekningen på herrecupfinalen i 1994, da Rosenborg ikke var deltager, og at kvinnelaget i Trondheim, Trondheims Ørn, vant cupfinalen samme helgen, men fikk mindre spalteplass. I tillegg var artiklene rundt kvinnefinalen fokusert på graviditet og slanking (Sæter, 2005).

Den mest synlige faktoren med tanke på medias behandling av mann- og kvinnesport er kanskje marginaliseringen, altså hvordan kvinnesport blir gjort mindre synlig enn herresport (Rogvin, 2010). Det er her den onde sirkelen for kvinneidrett starter. Hvis visst kvinneidrett blir ignorert vil herreidrett bli legitimisert som den hegemoniske strukturen når det gjelder sport (Hovden & Hindenes, 2010).

Som nevnt tidligere har det norske håndballandslaget for kvinner i flere år vært sett på som en kvinneidrett i Norge, mens i andre land er det sett på som en maskulin herreidrett. Det er tegn på at ulike idretter kan ha forskjellig verdi i ulike land. Da håndballen for kvinner fikk plass i Norges håndballforbund i 1937 ble det stor blest rundt sporten for kvinnene, mennene derimot, var ikke like begeistret. Noe av årsaken til at håndballen har vært sett på som en kvinneidrett i Norge, er at de fikk nye regler i 1923. Disse reglene førte blant annet til at det skulle være sjupersons håndball, som også var bedre tilpasset baneforholdene (Sæter, 2005). Med disse reglene innført skrev Tidens tegn «Endelig DEN RETTE SPORT for kvinnene», mens et utgått kvinneblad, Urd skrev «HÅNDBALL er blitt damenes fotball». Det ble sagt at de «store gutta» i Sverige og Tyskland spilte 11-manns håndball, noe som også var målet for herrene i Norge. Selv om reglene med sjupersonshåndball ble innført for kvinnene her i Norge, så ble Kvinner i Tyskland (1925) anbefalt å spille kurvball istedenfor håndball, fordi sistnevnte var for «maskulint» (Asdal, 2003).

Metode

I metodedelen vil jeg forklare hvorfor jeg har valgt akkurat den undersøkelsen jeg har valgt. Jeg vil også beskrive utvalget i undersøkelsen, kategoriene jeg har satt meg, også vil jeg kort nevne noe fakta og retningslinjer for NRK. Til slutt vil jeg legge frem formalitetene rundt validitet og reliabilitet generelt.

Valg av metode

Jeg har valgt en kvantitativ metode, men supplerer kvantitative data med en kvalitativ analyse av enkeltinnslag for å illustrere en del forskjeller som ikke fremkommer tydelig i den kvantitative analysen. En kvantitativ forskningsstrategi er basert på talldata. Metoden gir beskrivelser av virkeligheten i tall og tabeller, og krever et relativt stort antall enheter (Ringdal, 2007). I følge Ringdal så bygger denne typen forskningsstrategi på at sosiale fenomener viser en så stor stabilitet at måling og kvantitativ beskrivelse er meningsfylt. Metoden er brukt gjennom å telle opp innholdet i NRKs sportsrevy. Jeg dannet meg en oversikt over dekningen av innslagene, og ved at jeg samlet inn data selv fikk jeg muligheten til å kategorisere de ulike innslagene som jeg ønsket.

Utvalg

NRK har gjennom sin Nett TV-funksjon åpen tilgang for publikum til å dykke ned i arkivene. Det er dette jeg har benyttet meg av for å få tilgang til alle sendingene fra 2010. Jeg valgte å følge sportsrevyen sin søndagssending. Utvalget av medier er gjort med tanke på å få muligheten til å følge noe over lengre tid, i dette tilfellet over et helt år (2010). Når det gjelder søndagssendingen til NRK så kan det defineres som en gjennomgang av uken som har vært. Bakgrunnen for at jeg valgte akkurat denne sendingen er fordi den er mer gjennomarbeidet enn for eksempel en vanlig sportssending på en hverdag, der mest sannsynlig hastesaker som har skjedd akkurat den dagen vil prege nyhetsbildet. Det å velge sendinger som er bearbeidet, og som leverer flere typer innslag som portrett og intervju, gjør det mer interessant å se hvordan kanalen har utarbeidet fremstillingen av innslagene. Generelt var det spennende å velge noe audiovisuelt, og ikke papiraviser eller nettaviser som mye av den tidligere forskningen er basert på. Jeg supplerer kvantitative data med en kvalitativ analyse av enkeltinnslag fordi jeg vil legge frem detaljerte eksempler, og det blir gjort kvalitativt. I tillegg til eksemplene blir det diskutert bildebruk, ordbruk og sitat som kvalitative innslag.

Kategoriene

Menn-kategorien viser innslag som bare omhandler menn. Tilsvarende gjelder for kvinner. Miks-kategorien viser innslag der begge kjønn er representert. Til slutt ligger den nøytrale kategorien, som viser antall saker som verken omhandler kvinner eller menn.

Jeg har selv kategorisert de ulike typene innhold. Den første kategorien kalles «prestasjon». Denne dekker de innslagene der utøvere/laget gjennomfører, eller har gjennomført en konkurranse, som igjen har fokus på prestasjon hos utøveren. Kategori to, «personlige forhold», omhandler først og fremst de innslagene der utøverne får en utenomsporslig fokus uavhengig av hvilket innslag det er. Den tredje, og siste kategorien er «fysisk form/trening». Denne kategorien dekker de innslagene som ikke er under konkurranse, men trening i forkant eller etterkant.

I oversikten over hvordan de ulike sakene blir presentert, eller vinklet, har jeg også valgt kategoriene selv for å dekke de fleste saker på best mulig måte. Den første kategorien viser «in action». Denne kategorien dekker saken når det blir presentert med utøvere i aksjon. Denne er som oftest brukt samtidig med at reporter snakker i voiceover. Den andre kategorien er «poserende». Tanken bak denne er utøvere/lag som får et annet fokus enn selve prestasjonen. Denne kan ofte henge sammen med «personlige forhold» fra innholdskategoriene. Den siste kategorien er «reaksjon». Denne har fokus på hvordan reporter vinkler utøver/lag etter endt konkurranse, og der reporter, og evt bilder fokuserer på reaksjonen til utøver/lag. I denne tabellen må det også legges merke til at antall saker totalt er et annet siffer enn de andre to tabellene. Grunnen til dette er at noen saker her kan havne under to kategorier.

NRK og retningslinjer

NRK er en lisensfinansiert allmennkringkaster. Med allmennkringkaster mener man som det sies i det engelske begrepet, «public service broadcasting», at det er en offentlig tjeneste. En allmennkringkaster blir finansiert mot at kanalen utfører viktig samfunnsoppgaver (for eksempel nyheter) og byr den norske befolkning på et bredt medietilbud. Så gjennom og være statlig eid følger det med en del forpliktelser til NRK. Her er noen tilfeldige utvalgte:

- NRK skal etterstrebe høy kvalitet, mangfold og nyskaping.
- NRKs allmennkringkastingstilbud skal være ikke-kommersielt.
- NRK skal styrke norsk språk, identitet og kultur.
- NRK skal understøtte og styrke demokratiet.

(Lovdata, 2011)

Det at NRK har denne ordningen legger muligens noen interne retningslinjer i form av sendetid som inkluderer begge kjønn. Jeg synes det er verdt å nevne siden det i tilfellet kan være med å prege validiteten og reliabiliteten på resultatet. Som Norges største kanal bør kanskje dette være noe man er bevisste på. En marginalisering av kvinnene i idretten kan umulig være noe som styrker demokratiet, som det her står i retningslinjene.

Validitet og Reliabilitet

Validitet og reliabilitet er to egenskaper som kan benyttes til å vurdere kvaliteten til et mål. Validitet, eller gyldighet, går på om en faktisk måler det en ønsker å måle. Dette kalles også begrepskvalitet som går på at validiteten til det teoretiske begrepet vi ønsker å måle. Reliabilitet, eller pålitelighet, går på om gjentatte målinger med samme måleinstrument gir samme resultat. Et resultat kan være reliabelt uten å være valid, men det er ikke mulig at et resultat er valid uten at det er reliabelt. Målefeil kan ha innvirkning på reliabiliteten og validiteten ved en undersøkelse, der tilfeldige målefeil påvirker reliabiliteten, mens systematiske målefeil går direkte ut over dataens validitet (Ringdal 2007).

Gjennom ett år, i dette tilfellet 2010, vil det være ulike konkurranser eller mesterskap som preger prioriteringen av det som blir sendt i sporten. I 2010 var det flere begivenhetsrike arrangementer som satte sitt preg på sportsrevyen i NRK. Konkurranser som bør nevnes er VM i fotball for herrer, Tour De France (sykkel) for herrer og EM i håndball for kvinner. Dette er arrangementer som er med på å prege deler av nyhetsbildet i sportsrevyen i 2010. Det er derfor med stor sannsynlighet at dette vil gjøre utslag i analysen, og med tanke på at hvert år har forskjellige begivenheter foran seg, kan vi ikke si for sikkert at vi hadde fått målt nøyaktig det samme hvert år. Jeg velger uansett å tro at selv om det ikke er de samme konkurransene som spilles hvert år, vil utslaget bli rundt det samme fordi de ulike mesterskapene går på rundgang uansett om det er for menn eller kvinner. Det er et unntak i dette, og det er fotball-VM for herrer. Det spilles hvert fjerde år og er et av verdens mest populære idrettsarrangement. Selv om jeg først og fremst ser på dekning så vil dette prege hvilket kjønn som dominerer akkurat den tiden, og kanskje det vil være med å gjøre sendingen

mer maskulin. I forkant, under og etterkant av slike store hendelser bygger programmet på stemningen rundt, og det blir ofte sett på store idrettshelter, store øyeblikk og lignende. I disse innslagene er som oftest da menn som blir omtalt og «hedret». Derfor er det viktig å nevne dette som en faktor til påliteligheten og gyldigheten.

Noe som også vurderes er antallet på kvinneinnslag i de ulike kategoriene. Når det er så få av de så skal det ikke mange sakene til for å påvirke resultatet. Samtidig kan man ta med tiden på hvert innslag. Noen innslag er på bare sekunder, men får likevel plass i analysen. Dette er en vurdering, og om man ikke hadde tatt med disse innslagene kunne resultatet blitt noe annerledes. Når det gjelder kategoriene er det jeg som har laget disse, og bestemmer hvilke innslag som havner innenfor hvem. Om det hadde vært noen andre som hadde gjennomført analysen, med de samme variablene, de samme mediene og i samme tidsperiode, kan det være mulig at resultatet hadde fått en annen farge, og er derfor diskuterbart rundt reliabiliteten.

Analyse

I denne delen vil jeg presentere analysen og resultatene av den. Jeg har delt analysen opp i tre forskjellige tabeller der hver enkelt tabell har fått sin forklaring. Analysen jeg har gjort av NRKs sportsrevy (søndag) 2010 er fordelt på 45 sendinger, der sendingene varierer mellom 13 – 32 minutter.

Antall innslag – Hvor mange innslag er fordelt på hvem?

Tabell 1:

	Antal	Prosent
Menn	354	72
Kvinner	68	14
Miks	26	6
Nøytral	44	9
Totalt	492	100

Denne tabellen tar med absolutt alle saker. Så her må man ta med i beregningen at Idretter som rally, formel 1 og kombinert er med. Dette er idretter som bare menn holder på med, og gjør selvfølgelig tallet til mennene betydelig mye større. Uten disse tre idrettene vil tallet være 325 for menn. Det var altså da 29 innslag med formel 1, rally og kombinert i 2010.

I resultatene fra tabell 1 kan vi se at *herrene* får markant stor del av mediodekningen med 72% (354 saker) i 2010, mens *kvinnene* får 14% (68 saker) av dekningen. I *miks* kategorien der både kvinner og menn er representert, får 5.5% (26 saker) av innslagene. Den fjerde kategorien, *nøytral*, får til sammen 9% (44 saker) av tiden på sportsrevyen.

Innhold – Hva er innholdet i saken?

Tabell 2:

	Menn	Kvinner
Prestasjon	75%	71%
Personlige forhold	9%	18%
Fysisk form/trening	17%	12%
Totalt	100%	100%

Tabell 2 viser antall prosent fordelt på totalt antall saker uavhengig for kvinner og menn. Når kvinner er representert så mye mindre enn menn er det viktig at man tar mennene og kvinnene hver for seg. Da er det lettere å se om det er en sammenheng i fremstillingene av kvinner og menn.

Tabell 2 viser at menn har 75% under «prestasjon», 8,5% under «personlige forhold» og 17% under «fysisk form og/eller trening» fordelt på sine saker. For kvinnene sin del viser tabell 2 at kvinner har 71% under «prestasjon», 18% under «personlige forhold» og 12% prosent under «fysisk form og/eller trening». Noe som bør legges merke til i denne tabellen er at den har færre saker enn det var totalt i tabell 1, det er fordi mange av sakene ikke var kvalifisert for noen av kategoriene, og ikke hadde noen hensikt å være med i analysen.

Vinkling – Hvordan blir saken presentert?

Tabell 3:

	Menn	Kvinner
In action	71%	60%
Poserende	11%	22%
Reaksjon	18%	18%
Totalt	100%	100%

I tabell 3 er det gjort det samme som i tabell 2, men her med vinkling-kategoriene. Tabellen viser at menns prosentandel for «in action» er 71%, mens «poserende» er 11%. «Reaksjon»-kategorien fikk en andel på 18%. Når det gjelder kvinnenes fordeling viser den at «in action» har en prosentandel på 60%, mens «poserende» fikk 22%. Den gjenværende kategorien, «reaksjon» fikk for kvinner en andel på 18%.

Fullstendig oversikt over fordeling av saker

Tabell 4 og tabell 5 ligger ved som en tilleggsinformasjon i analysen. Disse tabellene er beregnet ut i fra totalt antall saker, og ikke for hvert enkelt kjønn. Selv om hovedpoenget er å se på hvordan sakene for kvinner og menn blir konstruert, synes jeg det er interessant å ha

med disse fordi de viser en tydelig oversikt over differansene når man setter kjønn direkte opp i mot hverandre i alle kategoriene. Dette er lagt frem i både antall saker og prosent. Det kan også være brukelig informasjon for videre forskning om man tenker å se på kvinner og menns dekningskjevhet i media.

Tabell 4:

	Menn	Prosent	Kvinner	Prosent
Prestasjon	187	59	48	15
Personlige forhold	21	7	12	4
Fysisk form/trening	42	13	8	3
Totalt	250	79	68	22

Tabell 5:

	Menn	Prosent	Kvinner	Prosent
In action	204	55	50	14
Poserende	32	9	18	5
Reaksjon	51	14	15	4
Totalt	287	78	83	23

Kort gjennomgang av resultatene

Analyseresultatene viste at kvinner først og fremst generelt har mange færre innslag enn menn. Tabell 1 viste at *menn* hadde totalt 354 saker, mens *kvinner* hadde totalt 68 saker. Dette beviser at menn er høyst prioritert i NRKs sportsrevy. Mye av skylden for at differansen blir så stor kan fotball for herrer ta seg av. I løpet av hele 2010 var det kontinuerlig mye herrefotball i hver sending. På kvinnesiden derimot, selv om fotball for kvinner er en av de største idrettene i Norge målt etter antall utøvere, fikk fotball ingen (!) innslag i løpet av hele 2010.

I hoveddelen av analysen så jeg på innholdet i innslagene (tabell 2) og vinklingen i innslagene (tabell 3) innad hos hvert kjønn. Tabell 3 henger nøye sammen med tabell 2, men går mer detaljert inn på hvordan kjønn blir vinklet under inngang av sak og underveis. I sammenligning med hverandre så er verdiene ikke så ulike i de to tabellene. Mange av innslagene hos menn og som gikk under «prestasjon» var spesielt fotball og langrenn. Her var det uttalige innslag med fokus på plassering hos den mannlige utøver og/eller lag. I andre kategori, «personlige forhold», var det ofte langrenn og skiskyting utøvere som var under denne kategorien. De har en veldig lang sesong, og får en del oppmerksomhet utenom konkurranser. Disse innslagene foregår ofte på «hjemmebane», og er ofte etter sesong da folk er slitne mentalt, eller sesongen kanskje ikke har gått den veien de ville den skulle gå. De siste prosentene under «fysisk form/trening» er saker som det er veldig mye av i november/desember fordi det er rett før vinteridrett-sesongen er i gang. Da er det mye fokus på «hvor formen står» før sesongen. Dette er også innslag det er mye av rett før mesterskapene, og

det skal sies at det var VM på Holmenkollen i februar 2011. De siste månedene i 2010 var veldig preget av dette. De kategoriene vi ser de største differansene på er «personlige forhold» og «poserende». De kategoriene har kvinnene rundt 10-11% mer av i sine innslag. Utenom fotball var innholdet gjennomgående det samme hos kvinner, men innholdet kunne få en ekstra «twist» hos kvinnene, samtidig som innslagene får en helt annen vinkling. Dette vil det fokuseres videre på i diskusjonsdelen.

Diskusjon

I diskusjonen vil jeg drøfte resultatene jeg fikk i analysen. Når jeg gjennomfører dette vil jeg samtidig prøve å knytte analysens resultater opp mot aktuelle eksempler og de teoriene og begrepene jeg presenterte i kapittel 2, og gjennom dette svare på problemstillingen:

Hvordan konstrueres kjønn i NRKs sportsrevy? I forkant av analysen var jeg klar over at dekkningen av kjønn var skjev. Det jeg derimot ikke var bevisst på, og jeg regner med at få andre også er bevisste på, er hvordan kjønn blir fremstilt i media.

Det at medieforskere hevder at sosiale hendelser blir sosiale realiteter først når de blir presentert i mediene kan ha store negative konsekvenser for kvinneidretten. I undersøkelsen er det ganske bemerkelsesverdig når det gjelder marginaliseringen av kvinneidretten, og da spesielt fotballdekkningen. Det at kvinnefotballen ikke har et innslag i 2010, og for eksempel ikke cupfinalen for kvinner, som sendes på NRK, får en liten gjennomgang er veldig overraskende. Men det er vel sånn media er styrt i dag; er ikke underholdningsverdien stor nok, så får det ingen TV-tid. Likevel, hvor vesentlig er den målbare prestasjonen for tilskuerne? En jevn konkurranse mellom kvinner kan vel være like spennende som et jevnt løp mellom menn, i samme idrettsgren? (Loland, 2007). Så lenge mediene mener herreidrett har større underholdningsverdi så vil kvinneidretten marginaliseres, og med det kan medietekster som ikke kommer ut få en negativ bismak (Loland, 2007).

I resultatene fra analysen så ser man at kvinnene er ganske likt fordelt som mennene på alle kategoriene jevnt over i hele analysen. Det er i kategoriene «personlig forhold» og «poserende» den største og mest interessante forskjellen ligger. Her har kvinnene 10-11% mer en herrene. Selv om resten av kategoriene ble ganske jevnfordelt er det noe som dog bør nevnes her. Det er at menn i nesten alle tilfellene blir presentert først i innslagene, deretter kvinnene (om de utfører samme idrett). Da er det ofte også sånn at lengden på innslagene har en markant forskjell. Herrene får den lange gjennomgangen, og i etterkant et par intervjuer, mens kvinnene ofte får en liten gjennomgang, eller en liten notis, uavhengig av om prestasjonen hos kvinnene har vært bedre. For eksempel så vant både herrelaget og kvinnelaget stafetten (07.03.2010), men herrelaget blir introdusert først og fikk flere minutter lengre innslag. Dette er bare et eksempel av flere. Kvinnene hadde en noe større andel under «prestasjon» og «personlige forhold». Noe som går igjen for kvinnene er at når de har gjennomført en god prestasjon, er innholdet i innslaget ingenting om selve prestasjonen, men havner under «personlige forhold». Med andre ord en grad av personifisering der kvinnen får fokus på person, og spesielt med en typisk feminin fremstilling. Et klassisk eksempel på dette er fra åpningsrennet på Beitostølen (14.11.2010). Vi vet allerede fra tidligere på dagen at Marit Bjørgen gikk seirende ut av løpet med god margin. Saken starter med fokus på at «Marit Bjørgen stråler like mye privat som i sporet». Vi får deretter

en oppbygging der Bjørgen snakker om formen og sykdommen, så blir det en veldig liten gjennomgang av løpet hun vinner. Etter dette er NRK med henne tilbake på hotellet der praten fortsetter. Her personifiseres snakken om at hun er trygg, og har ro, samtidig som hun ikke stresser og trives med det hun driver med, før reporter avslutter «og hun mangler bare et barn for at alt skal være perfekt».

Jeg sa tidligere at «poserende» henger ganske nært sammen med «personlige forhold». Verdiane ser også ut til å følge hverandre, der kvinner har mer fokus på «personlige forhold» når det gjelder innhold, og innslag med en «poserende» vinkling. I begge tilfellene er det her de største forskjellene ligger i forhold til menn. I tabell 3 så vi at noen saker avhukes under to kategorier. Det er mange herreinnslag der menn ble representert under «in action», og med «reaksjon». Om det var en kobling for damene var det oftere et «in action»-innslag, men her sammen med «poserende». Denne typen fordeling kan belyses gjennom et eksempel med Venus Williams (kvinnelig tennisspiller). Her starter studiovert med «Venus Williams har skapt overskrifter i årets French Open med dristig kjole og strålende spill». Vi får også bilder fra den kommende kampen, men vinklingen på saken er mer «poserende» enn fokus på selve prestasjonen. Bildene i introduksjonen fokuserer veldig nært på den korte kjolen Williams har på seg. Dette innslaget hadde trolig ikke blitt sendt om det ikke hadde vært for den «dristige» kjolen til Williams. Loland (2007) sier at i forsøk på å søke oppmerksomhet har kvinners kropp blitt brukt som eksponeringskapital. Har Williams på seg denne «dristige» kjolen for hun vil ha ekstra oppmerksomhet fra mediene? Mediene fokuserer på idrettskvinner som sexobjekter, ved at de stiller opp lett kledd i ulike medier for å spille på det feminine og dermed avlive myten om at idrettskvinner er maskuline (Rogvin, 2010). Det gjøres muligens fordi det er mye vanskeligere å skape blest rundt sin egen sport når man er kvinne.

Feminine idretter får som oftest fokus på det estetiske. Maskuline idretter kjennetegnes gjennom stikkord som kraft og styrke. Kvinner som driver typiske maskuline idretter vil derfor klassifiseres inn i en ikke-akseptabel maskulin sport (Hovden & Hindenes, 2010). Dette kan kanskje gjøre at mediene føler et behov for å få frem de feminine sidene hos disse kvinnene. I undersøkelsen fant jeg to eksempler som passer godt til å belyse akkurat dette. Det første eksemplet fra en «poserende» fremstilling i en typisk maskulin idrett er fra NRKs sportsrevy, og et innslag om den norske bokseren Lotte Lien (25.04.2010). Det vi vet er at Lien har bokset en kamp dagen dette innslaget ble sendt. Den kampen vant hun 19-1 overlegent, i vektlassen over det hun egentlig skal stille i. Innslaget om Lien åpner med denne linjen fra studioverten: «Den norske europamesteren i boksing, Lotte Lien, må befinne seg i spydige kommentarer om vekten sin (...)». NRK møter Lien på styrkerommet. Lien kommenterer «problemet» med at man «Blir jo like brei som lang, og det vil jeg ikke». Reporter fortsetter deretter å grave, «Hvordan takler du sånne kommentarer om vekta?». Lien svarer med «Jeg er vant til det etter 7 år nå, jeg tenker bare positivt på det jeg har oppnådd». Dette intervjuet holder på noen minutter før det til slutt kommer bilder fra dagens boksekamp som Lien vant klart. Det virker på meg som seer at det at hun holder på med boksing, og at hun trener hardt for å gå opp i vekt, er helt skivebom i forhold til de forventninger den kvinnelige rollen skal ha. Det blir også vinklet som om det skal være et stort problem for Lien. Er det fordi hun er plassert inn i en ikke-akseptabel maskulin sport?

Det andre eksemplet er også fra bokseringen. Denne gangen er det Norges proffboksestjerne Cecilie Brækhus (21.11.2010) som omtales. Jeg kan starte med overskriften på inn-

slaget som er «Cecilie Brækhus har en mykere side». Her også vet vi at Brækhus har gjennomført en boksekamp dagen før, som hun vant. Introduksjonen til innslaget fremlegges slik: «Nådeløs og rå i bokseringen, men proffbokseren har også en myk side, og bryr seg mye om motstanderen sin». NRK bruker bilder fra kampen dagen før der hun viser følsomhet og samvittighet i ringen for motstanderen sin. Brækhus sier «Det var ikke hennes dag, jeg ønsker henne lykke til». Etter hvert i innslaget fokuserer NRK videre på foreldrene og oppveksten til Brækhus. NRK kommenterer med «mor og far er alltid og ser på. Cecilie har tatt med seg gode verdier derfra». Boksing er noe som tradisjonelt er dominert av menn. Proffboksing er ikke engang tiltatt i Norge. Dette gjør kanskje situasjonen ved at en kvinne i Norge driver med boksing enda mer spesielt? Loland (2007) sier at Brækhus utfordrer både våre forestillinger om boksing og om hva det vil si å være kvinne. Men selv om hun utfordrer den hegemoniske feminiteten med sin maskuline kropp og valg av idrett, skal det likevel konstrueres tydelig at hun fortsatt har feminine sider som en kvinne.

Det er ikke bare gjennom boksing jeg fant gode eksempler gjennom min analyse, men også i tradisjonelle norske idretter som belyser at kvinner får mer fokus under «personlige forhold» og «poserende». Her er et eksempel fra skøyter med Hege Bøkkø (21.03.2010) som viser en tydelig fokus på feminine faktorer dog gode resultater. Innslaget starter med: «Hun har kommet som en overraskelse denne sesongen», videre sier reporter at hun har fremstått som en rekordmaskin. NRK møter Bøkkø, og introduserer med dette: «På skøyteisen er hun trygg, men det blir verre når hun driver med ting hun ikke holder like mye på med». NRK har tatt med Bøkkø på keramikk-kurs der de snakker om resultatene, og livet rundt. Hege Bøkkø er lillesøstra til Håvard Bøkkø, som er Norges mest suksessrike skøyte-løper per i dag, og blir sammenlignet med han. NRK spør så om hvordan det er å leve opp til sin bror. Bøkkø svarer: «Jeg prøver bare å være den jenta jeg er, samtidig som jeg vil gå fort på skøyter». Dette innslaget blir fremstilt noe merkelig. Hvorfor skal de ta med Bøkkø på keramikk-kurs? Dette gjør at prestasjonen kommer helt ute av fokus. Kvinner blir sett på som hensynfulle og sosiale, og ikke orientert mot prestasjon og resultater (Loland, 2007). Det gjenspeiles også her. Det virker som om når det er en ny idrettskvinne som vokser frem med gode prestasjoner vil mediene bli mer interesserte i hennes bakgrunn enn at det faktisk vokser frem en ny god utøver som kan vise til gode prestasjoner. Det at hun blir sammenlignet med sin bror og får spørsmål om det å leve opp til han viser bare at det er herredretten som er legitimisert som den hegemoniske strukturen når det gjelder sport (Hovden & Hindenes, 2010).

Det andre eksemplet er en annen kvinnelig utøver i Norge som har fått mye utenomsportslig fokus, er Gro Hammerseng. Selv om det har, som nevnt i teorien, vært unntak her i Norge når det gjelder god dekning av damehåndballen har ingen faktisk sett på hva alle disse innslagene har inneholdt, eller hvordan de har blitt fremstilt. Hammerseng har blitt kåret til verdens beste spiller i håndball, som er en av Norges største idretter, målt i antall utøvere. I dette eksemplet med Hammerseng ser vi tydelig hva som er fokuset til NRK. Innslaget (29.08.2010) introduseres med: «Gro Hammerseng er lei all oppmerksomhet rundt privatlivet etter returen til Norge». NRK møter Hammerseng på en kafé/restaurant. Det mest positive om å komme tilbake til Norge mener Hammerseng er å være nære familie og venner. En voiceover-stemme sier «I det siste har det vært alt annet enn håndball mediene har vært interessert i». Litt ironisk, siden NRK etter det spør om «Hvor mye tenker du om hva andre tenker om det som skrives om deg?». Dette er teamet en stund før

NRK sier i en voiceover: «Men det er tross alt dette hun er her for», samtidig som det vises bilder av en håndballkamp. Dette varer i noen sekunder før NRK avslutter med «Men om du fortsatt er nysgjerrig» i en voiceover, og spør Hammerseng «Har du kjæreste?». Dette er et klassisk innslag, og kanskje det innslaget i analysen som er mest tydelig. Selv om Hammerseng er en av verdens beste håndballspillere, så kobles likevel navnet kjapt til andre faktorer enn håndball. Hammerseng-innslaget er et godt eksempel på at kvinnelige idrettsutøvere blir feminisert i mediene ved å påpeke saker som gjør at de plasseres inn i de tradisjonelle kjønnsrollemønstrene. Kvinnelige idrettsutøvere blir gjort mer tradisjonelt «kvinnelige» eller «feminine» ved å påpeke deres relasjoner utenfor banen (Rogvin, 2010).

I dette sportsrevyåret (2010) så hadde NRK diverse topp tre-lister. Jeg tok i tillegg en liten analyse av disse samtidig som jeg var i gang fordi resultatene er verdt å nevnes. Disse listene var også totalt dominert av menn. Jeg telte ut av 27 topp tre-lister så var 23 bare menn, selv om idrettene er godt kvinnerepresentert. Blir ikke kvinnene tatt med i betraktningen når det skal presenteres en topp tre-liste? I de resterende var det to som var en miks, og to som hadde bare kvinner. Den ene med bare kvinner var rett før håndball-EM, og inneholdt «topp tre håndballavslutninger». Den andre var «topp tre-standplassbom» i skiskyting, noe som er negativt vinklet. De to der det var miks inneholdt «tidenes verste dopingskandaler» og «skitne fotballtriks» (dette er den eneste plassen kvinner er nevnt sammen med fotball). Disse to er også negativt vinklet, og begge disse hadde kvinner på førsteplass. De fleste listene for menn er fremragende prestasjoner eller lignende. Vil det alltid være sånn at en prestasjon av en kvinne ikke kan bli like god som en mann sin, i samme idrett? Vurdert opp i mot hverandre, så kan det virke sånn gjennom dette eksemplet fra NRK. Det at mediene «bygger» idrettene som attraksjoner viser gjennom dette eksemplet at kvinnedretten kommer negativt ut, siden det blir sett på som mindre attraktivt, eller i dette eksemplet blir direkte vurdert som mindre attraktivt og ikke blir tildelt noen positive listeplasser.

Når media introduserer menn har jeg notert meg at de ofte går igjen bruk av ord som for eksempel «skikongen», «kongen av ski», «supermann», «kongen av EM», «kongen av streken», «superhelt», og sånn fortsetter det. Selv om dette mest sannsynligvis ikke er bevisst, så er det slik at man ser på kvinnen som underordnet. I tillegg til å se at mennene får disse statusene har jeg også notert meg noen typiske trekk ved kvinner og menn som blir intervjuet. Når kvinner og menn blir intervjuet har jeg lagt merke til at kvinner gjennomgående har en litt mer defensiv innstilling enn menn. Uavhengig om prestasjonen er god eller dårlig er ord som «gøy», «synd» og «morsomt» noe som går igjen.. Menn er mer offensiv og direkte. De bruker ord som «gikk bra», «rått» og «selvtillit». Det virker som de er mer offensive og mindre redde for å «skryte» eller gi ros til seg selv. Opp imot de rollene kjønn er «inndelt» i forklarer Gerd von der Lippe (1998) det slik:

Kvinner skal være søte og smilende. Det liker vi menn best. Dessuten er de mannlige journalister som skal bestemme hva som skal skrives. «Å gjøre et godt løp» er alt for beskjedent i dominerende maskuline logikker, ja – nesten latterlig kvinnelig syklubaktig. At mange kvinner kan utrykke seg på en måte enn det som er dominerende for menn kan her ikke bare tolkes som forskjellig, men som mindreverdige. I hegemoniske maskuline logikker betraktes andre måter (110:167).

Det er som om kvinnene fremstilles med glede og latter, slik at konkurranseinstinktet og egenskapene og prestasjonene deres blir skjult, mens mennene blir fremstilt som sterke og tøffe (Karlsen, 2007). Og som Lippe (1998) er inne på, så blir sportsjournalistikken kjønna, ikke bare i innhold, men også i prosessen som produserer innholdet, siden det er menn som står bak det (Sæter, 2005).

Med mediene som av en våre viktigste informasjonskilder har de stor makt for hva som legitimeres eller ikke. «Til tross for at kvinneidrett har hatt en formidabel utvikling og fremgang, så gjenspeiles ikke dette i mediene» (Jorid Hovden, sitert i Karlsen 2007 40:99). Gjennomgående i innslagene hos kvinner i forhold til menn, virker det som om det alltid skal være med en bekreftelse på at de er feminine kvinner. Spesielt kommer det frem i eksempler med Lotte Lien og Cecilie Brækhus som holder på med spesielle maskuline idretter. Gjennom Lien og Brækhus så bevises det igjen at den hegemoniske maskuliniteten eller feminiteten ikke er en statisk størrelse, men blir stadig utfordret og er i konstant endring (Rogvin, 2010).

Avslutning

Ut i fra resultatene i denne undersøkelsen kan man konkludere med at differansene går i «forventet» retning, men at de ikke er avskrekkende store. At kvinnene hadde en noe større andel i kategoriene «personlige forhold» og «poserende» var ikke overraskende. Det som var tydelig var hvordan innslagene var konstruert i forhold til menn sine. Gjennom utvalgte eksempler viste det seg at skillene ofte var tydelige der de feministiske trekkene hos kvinnene alltid trekkes frem, spesielt om det var kvinner i «maskuline» idretter. Kvinner viser seg samtidig å være mer defensive når de utaler seg i mediene, sammenlignet med menn. Ordbruk som ofte blir brukt i innslagene initierer også at det er maskuline verdier som er det legitime. Vi hører for eksempel bruk av «Kongen av løypa» som vanlig ordbruk blant menn sine innslag, og de fremstår mye mer som «rå» og «overlegne».

Med tanke på videre forskning på området vil det fortsatt være spennende å se på ulike fremstillinger hos kjønn på forskjellige måter. Det vil bli en negativ utvikling dersom vi baserer sosiale roller på en biologisk forskjell som kjønn, for da ender vi fort opp med diskriminering og undertrykking. Poenget i utformingen av kjønnsroller må være å gi begge kjønn de samme mulighetene på alle felter i samfunnet, også i idretten (Loland, 2007). Med den voksende utviklingen i kvinneidretten vil det være en utfordring når det gjelder å få mediene til å forstå underholdningsverdien. Mediene må først og fremst gi kvinneidretten en sjanse, og ikke konstruere kvinner som underordnet av menn, som alltid vil bli sammenlignet med hverandre. Etter å ha sett generelt på kjønnskonstruksjoner gjennom sportsrevyen i hele 2010 er det også noen andre områder som ville vært spennende å se videre på. Det å sette bare to idretter opp imot hverandre, og spesielt se på om det er noen forskjeller i ordbruk og adjektivbruk blant kjønn kunne vært interessant å sett nærmere på.

Jeg står samtidig igjen med mange inntrykk jeg ikke var bevisst på før, og som jeg og mange andre kanskje kommer til å bli «faretruende» bevisst på nå.

Litteraturliste

- Asdal, Frode (2003) Utdrag fra «*Norsk håndball gjennom 60 år 1997 (NHF's jubileumsbok)*». Hentet 28.10.2011 fra: <http://www.handball.no/p1.asp?p=1740>.
- Fordal, Jon Annar (2011). *Dette er allmennkringkasting*. NRK. Hentet 05.10.2011 fra: <http://www.nrk.no/informasjon/fakta/1.6512112>.
- Guldbrandsen, Thomas (2007). - *Kvinnefiendtlighet i idretten*. Nettavisen. Hentet 03.10.2011 fra: <http://pub.nettavisen.no/nettavisen/sport/article858627.ece>.
- Helland, Knut (2003). *Sport, medier og journalistikk*. Bergen: Fagbokforlaget Vigmostad & Bjørke AS.
- Hovden, Jorid & Hindenes, Aina (2010). Norway. I Bruce, T., Hovden, J. & Markula, P. (red.) *Sportswomen at the olympics – a global analysis of newspaper coverage*. Rotterdam: Sense publishers.
- Karlsen, Thomas (2007). *Massemedias forskjellsbehandling av herre og kvinnefotball*. Masteroppgave. Institutt for sosiologi og statsvitenskap: NTNU.
- Loland, Sigmund (2007). *Idrett og samfunn*. 5.Utg. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS.
- NRK, Lovdata (2011). *Lov om kringkasting*. Lovdata. Hentet 05.10.2011 fra: <http://www.lovdata.no/all/tl-19921204-127-001.html#1-2>.
- NRK (2010). Sportsrevyen 2010. NRK Nett TV. Hentet 02.09.2011 fra: <http://www.nrk.no/nett-tv/klipp/779962/>.
- Ringdal, Kristen (2007). Enhet og Mangfold. *Samfunnsvitenskapelig forskning og kvantitativ metode*. 2. Utg. Bergen: Fagbokforlaget Vigmostad & Bjørke AS.
- Rogvin, Unni Beite (2010). *En studie av kjønnskonstruksjoner i Dagbladet Sportmagasinet*. Masteroppgave. Institutt for informasjons- og medievitenskap: Universitetet i Bergen.
- Stevenson, Deborah ([2002] 2004): Women, Sport and Globalization: Competing Discourses of Sexuality and Nation I Rowe, David (red.): *Critical Readings: Sport, Culture and the Media*. Berkshire, England: Open University Press.
- Sæter, Ingvild Dverseth (2005). *Media sin konstruksjon av idrett*. Masteroppgave. Institutt for sosiologi og statsvitenskap: NTNU.
- von der Lippe, Gerd (2010). Et medieskapt maskulint begjærs- og idrettsidol. I Kristiansen & Nordhaug (red.) *Retorikk, idrett og samfunn*. Oslo: Forlag 1.
- von der Lippe, Gerd (1998). Toppidrett og kjønn i mediene. I Loland, Sigmund (red.) *Toppidrettens pris*. Oslo: Universitetsforlaget AS.